

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO Ý THỨC CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT HÙNG YÊN TRONG BỐI CẢNH HIỆN NAY

Phạm Thị Nhuận

Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Hùng Yên
Email: phamnhuanlct@gmail.com

Article History

Received: 28/7/2020

Accepted: 21/8/2020

Published: 20/9/2020

Keywords

political consciousness,
political consciousness
education, students, political
guts.

ABSTRACT

Our country is in the process of extensive international integration and globalization, which has brought many opportunities for Vietnam in science and technology transfer and development cooperation, but it also creates challenges, including the education of political consciousness for students. On the basis of analyzing the current situation of political consciousness of students of Hung Yen University of Technology and Education, the paper proposes a number of solutions to raise students' political awareness, train them to become highly qualified human resources and strong political bravery. The results of political awareness education for students in our country in general and students of Hung Yen University of Technology and Education in particular are socialist ideal education and building Vietnamese people with a new personality to live a lofty, humane and compassionate life, to consciously build and protect the working class and working people, to protect the revolutionary achievements that previous generations have achieved.

1. Mở đầu

Sinh viên (SV) là lực lượng trí thức trẻ, là nguồn nhân lực tương lai của đất nước. Với hành trang là những hiểu biết khoa học về các lĩnh vực, họ sẽ góp một phần quan trọng trong công cuộc CNH, HĐH đất nước, thực hiện các nhiệm vụ, mục tiêu kinh tế, chính trị mà Đảng và Nhà nước đề ra. Trong xu thế toàn cầu hóa, mỗi người có nhiều cơ hội tiếp xúc với những thành tựu, những luồng tư tưởng dưới nhiều hình thức khác nhau. Đặc biệt, SV là nguồn nhân lực có trình độ của mỗi quốc gia sẽ chịu tác động mạnh mẽ nhất; họ có thể tiếp thu những giá trị mới, tích cực do toàn cầu hóa đem lại, song họ cũng có thể bị dao động, mất phương hướng do tác động từ mặt trái của nó.

Là một bộ phận của giới trẻ nói chung, SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Hùng Yên không ngừng phấn đấu, tận dụng những cơ hội do toàn cầu hóa mang lại. Phần lớn SV chủ động học tập, nâng cao ý thức chính trị (YTCT), tham gia vào những phong trào xã hội và những hoạt động mang tính cộng đồng. Song, vẫn còn một bộ phận SV bị tác động bởi mặt trái của toàn cầu hóa, họ sống thực dụng, buông thả, suy đồi đạo đức, phai nhạt về lí tưởng, thờ ơ với những vấn đề chính trị - xã hội của đất nước. Thực trạng đó đặt ra yêu cầu khách quan phải nghiên cứu đầy đủ, đúng đắn những diễn biến phức tạp trong đời sống tư tưởng chính trị của SV, cần có những định hướng đúng đắn trong nhận thức chính trị cho SV ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Việc giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ, nhất là SV trở thành con người mới xã hội chủ nghĩa, có khả năng đảm đương những nhiệm vụ của cách mạng là việc làm có ý nghĩa quyết định. Do đó, phải đặc biệt quan tâm tới việc tìm ra các giải pháp giáo dục và nâng cao YTCT cho SV, bởi họ là lực lượng quan trọng góp phần quyết định hướng đi của đất nước trong tương lai.

Bài viết tập trung nghiên cứu và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao YTCT cho SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Hùng Yên đáp ứng những yêu cầu trong bối cảnh hiện nay.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Ý thức chính trị và phương thức thể hiện ý thức chính trị hiện nay của sinh viên Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Hùng Yên

2.1.1. Ý thức chính trị

Chủ nghĩa Mác - Lênin cho rằng: “*Ý thức là sự phản ánh hiện thực khách quan vào trong bộ óc của con người một cách năng động và sáng tạo*” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2011, tr 200). Trong thực tế, “*ý thức*” tồn tại dưới nhiều hình thái khác nhau tùy từng lĩnh vực cụ thể, các hình thái ý thức bao gồm: YTCT, ý thức pháp quyền, ý thức đạo đức, ý thức khoa học, ý thức thẩm mỹ, ý thức tôn giáo. Trong các hình thái ý thức ấy, YTCT đóng vai trò quan

trọng nhất chi phối các hình thái ý thức xã hội khác. YTCT là một hình thái ý thức xã hội xuất hiện trong xã hội có giai cấp và nhà nước, nó phản ánh các quan hệ chính trị, KT-XH giữa các giai cấp, các dân tộc và các quốc gia cũng như thái độ của các giai cấp đối với quyền lực nhà nước. Đặc trưng của YTCT là thể hiện trực tiếp và tập trung nhất lợi ích giai cấp.

Do đó, có thể hiểu, *YTCT là những tri thức kinh nghiệm và quan điểm tư tưởng, những cảm xúc, tình cảm của con người phản ánh quyền lợi, địa vị của giai cấp, phản ánh các quan hệ chính trị, KT-XH giữa các giai cấp, dân tộc và các quốc gia* (Nguyễn Văn Thuần, 2019, tr 278).

2.1.2. Ý thức chính trị của sinh viên

SV là bộ phận đặc thù trong cơ cấu xã hội - giai cấp, có đặc điểm tâm lí - xã hội riêng biệt. Do đó, YTCT của họ cũng có những đặc trưng riêng; tuy nhiên, nó không tách rời YTCT nói chung của giai cấp, dân tộc, nó phản ánh đời sống chính trị - xã hội của nước ta hiện nay. Có thể quan niệm *YTCT của SV là toàn bộ những tri thức, ý chí, tình cảm của SV về quyền lợi, địa vị của mình và các giai cấp tầng lớp khác nhau trong xã hội; là sự hiểu biết về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; đó là lòng yêu nước, tự hào về truyền thống dân tộc, thái độ đối với sự nghiệp đổi mới, quan tâm đến chính trị, các quan hệ chính trị, các hoạt động chính trị, ở sự hiểu biết nhu cầu và các lợi ích chính trị trên cơ sở đó biến thành niềm tin, tình cảm, động lực cho hành vi hoạt động xã hội của bản thân vì mục tiêu đưa nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại* (Nguyễn Văn Thuần, 2019, tr 279).

2.1.3. Phương thức thể hiện ý thức chính trị của sinh viên Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Hưng Yên

SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Hưng Yên thể hiện ý thức chính trị của mình ở nhiều phương thức khác nhau. Tuy nhiên, có thể nhận thấy YTCT của SV qua một số phương thức thể hiện sau:

- *Thái độ trong việc học tập, nghiên cứu các môn lí luận chính trị* (như: chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh). Thông qua việc học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, SV được trau dồi các kiến thức cơ bản về những quy luật chung nhất của tự nhiên, xã hội, tư duy, cũng như những vấn đề về dân tộc, cách mạng giải phóng dân tộc, về chủ nghĩa xã hội và con đường quá độ lên chủ nghĩa xã hội, về xây dựng nhà nước của dân, do dân, vì dân... Việc SV tự học, tự thấm thấu những tri thức các môn khoa học chính trị là một yếu tố quan trọng trong quá trình hình thành YTCT của mình.

- *Niềm tin đối với sự nghiệp đổi mới và định hướng lí tưởng chính trị của bản thân trong quá trình học tập, rèn luyện trên giảng đường đại học*; nhận thức và ý chí chính trị trong việc thực hiện đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Niềm tin chính trị của SV hiện nay là sự kiên định con đường mà Đảng và nhân dân ta đã lựa chọn: độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. SV có niềm tin chính trị nhận thức rõ mục tiêu, lí tưởng của Đảng, có trách nhiệm trong học tập, lao động để góp phần xây dựng đất nước theo mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, công bằng, dân chủ, văn minh”. Thêm vào đó, sự hiểu biết sâu sắc đường lối, quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước sẽ giúp SV định hướng sự phát triển nhân cách chính trị của bản thân, có bản lĩnh chính trị vững vàng.

- *Thái độ trong việc giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, tiếp thu chọn lọc giá trị văn hóa nhân loại*. Đối với thế hệ trẻ nói chung và SV trường chuyên khối kĩ thuật nói riêng, việc giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, tiếp thu có chọn lọc các luồng văn hóa mới là yếu tố quyết định cho sự tiến bộ và thành công của mỗi cá nhân; đồng thời, có quan hệ trực tiếp tới sự tồn vong của Đảng, của chế độ xã hội chủ nghĩa.

- *Hoạt động phong trào, tham gia các câu lạc bộ, hoạt động xã hội*. Biểu hiện rõ nét nhất về phương thức thể hiện YTCT của SV là việc tham gia xây dựng tổ chức Đoàn Thanh niên, Hội SV, tham gia các hoạt động xã hội... không chỉ ở trong nhà trường, mà còn ở địa phương nơi mình đang sinh sống. Những hoạt động cụ thể này biểu hiện sự trưởng thành về mặt YTCT của SV, không chỉ dừng lại ở YTCT, niềm tin chính trị mà còn biến thành hành động cụ thể, thiết thực cho bản thân và cộng đồng.

2.2. Thực trạng ý thức chính trị của sinh viên Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Hưng Yên

2.2.1. Mặt tích cực

Hiện nay, YTCT của SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Hưng Yên có sự chuyển biến nhanh, sâu sắc cùng với sự chuyển biến của tình hình KT-XH đất nước, nhất là từ khi đổi mới đến nay. Hầu hết SV của trường đều rất năng động, sáng tạo, thích tìm kiếm những sự thay đổi và không ngừng vươn lên để tự khẳng định mình trên mọi lĩnh vực; họ đặc biệt nhạy cảm với cái mới, dễ tiếp thu những tư tưởng tiến bộ nhưng luôn giữ gìn những giá trị truyền thống của dân

tộc và có lối sống lành mạnh. Trong đời sống chính trị sôi động hiện nay, YTCT của SV ở một trường đào tạo thiên về kỹ thuật có nhiều điểm tích cực. Cụ thể:

- *Thái độ đối với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh:* YTCT của SV được hình thành không phải từ bên ngoài, mà phải trải qua quá trình GD-ĐT, tự rèn luyện, tu dưỡng của bản thân, nên SV cũng không nằm ngoài quy luật đó. Từ việc tiếp thu những tri thức của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, tìm thấy ở đó niềm tin khoa học tạo nên nấc thang đầu tiên hình thành thế giới quan khoa học trong họ. Bởi vậy, việc SV tự học, tự thấm thấu những tri thức do các môn khoa học chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là một yếu tố quan trọng trong quá trình hình thành YTCT của mình.

Hiện nay, phần lớn SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Hưng Yên đều thấm nhuần lí tưởng cộng sản chủ nghĩa, có tư tưởng đạo đức trong sáng, lập trường tư tưởng chính trị vững vàng, kiên định, quyết tâm trong việc xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Kết quả khảo sát 500 SV nhà trường năm học 2019-2020 cho thấy, đa số SV có thái độ tích cực đối với các môn khoa học này. Với câu hỏi: *Theo bạn, các môn khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh mà các bạn đang học tập có thiết thực không?* Có 65,8% số SV được hỏi khẳng định học tốt các môn khoa học này sẽ giúp họ tự tin và vững vàng hơn trong sự nghiệp; 29% còn phân vân, chỉ có 5,2% phủ nhận điều này. Như vậy, số đông SV của trường đã nhận thức được sự cần thiết phải trang bị lí luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Thông qua các môn học này, SV nhận thức được sâu sắc về chủ nghĩa xã hội mà đỉnh cao là chủ nghĩa cộng sản; thấy được sức mạnh của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong việc nhận thức thế giới và cải tạo thế giới trong đó có quê hương đất nước mình; thấu hiểu được đúng đắn về con đường mà toàn Đảng, toàn dân ta đã lựa chọn; từ đó, ý thức sâu sắc về vai trò và trách nhiệm của mình với quê hương, đất nước.

- *Niềm tin đối với sự nghiệp đổi mới và định hướng lí tưởng chính trị:* SV nhà trường đa phần có thế giới quan khoa học và nhân sinh quan cách mạng đúng đắn. SV quan tâm và nhạy cảm với các vấn đề chính trị của đất nước, có thái độ bất bình trước những biểu hiện tiêu cực của xã hội. Theo số liệu điều tra ngẫu nhiên 500 SV tại trường năm học 2019-2020 về niềm tin và sự quan tâm đến chủ trương, đường lối của Đảng, kết quả cho thấy hầu hết SV đều đồng tình, ủng hộ và có ý thức trong việc thực hiện đường lối chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước. Có 75,6% SV rất tin tưởng vào đường lối đổi mới của Đảng; tin tưởng là 19,6%. Với câu hỏi: *Bạn có quan tâm đến các nghị quyết của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước?* Câu trả lời rất quan tâm chiếm 67%, quan tâm 30,4%. Như vậy, tư tưởng chính trị của đa số SV được hỏi rất quan tâm đến các chủ trương, đường lối, chính sách pháp luật của Đảng và Nhà nước, chứng tỏ giới trẻ có thái độ đúng đắn, không chỉ qua tâm mà còn vững tin vào tương lai vận mệnh của dân tộc, của đất nước và của bản thân; từ đó, có thái độ sống, làm việc, học tập có trách nhiệm hơn với bản thân, gia đình, xã hội, đất nước.

Từ việc tin tưởng vào đường lối đổi mới của đất nước, chủ trương chính sách của Đảng và Pháp luật của Nhà nước, lí tưởng và đạo đức cách mạng của SV cũng được tạo lập một cách vững chắc. Nhiều SV có nguyện vọng chính đáng và thiết tha được đứng trong hàng ngũ của Đảng để cống hiến tài năng và sức lực của mình phục vụ nhân dân. Theo số liệu điều tra ngẫu nhiên 500 SV của Trường, đa phần là các khoa thuộc chuyên ngành kỹ thuật, khi hỏi về mong muốn trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam và mục đích của việc học tập, kết quả cho thấy, hầu hết có SV mong muốn góp một phần nhỏ bé của mình vào việc xây dựng đất nước ngày càng đàng hoàng hơn, to đẹp hơn. Có đến 62% số SV được hỏi rất mong muốn; mong muốn là 13,2%; 50% SV được hỏi có thái độ học tập rất tích cực và 40,4% có thái độ học tập tích cực; 25,4% SV học tập với mục đích cống hiến cho đất nước.

- *Thái độ trong việc giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc:* Yêu nước, giữ gìn truyền thống dân tộc luôn được các thế hệ SV trong đó có SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Hưng Yên rất coi trọng. Ngày nay, yêu nước được thể hiện bằng cách nỗ lực học tập, nghiên cứu khoa học, có ý chí vươn lên trong cuộc sống, vì mục tiêu chung dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh. Bằng chứng là tỉ lệ SV khá giỏi của Nhà trường những năm qua đạt kết quả cao. Cụ thể: có trên 80% SV ra trường có việc làm và đáp ứng được nhu cầu của người sử dụng lao động trong và ngoài nước; từ năm 2017 đến nay, có hơn 30 công trình nghiên cứu khoa học của SV được đánh giá có tính ứng dụng cao; có những mô hình kinh doanh của SV được giải cao trong cuộc thi Ý tưởng khởi nghiệp tỉnh Hưng Yên năm 2018, với đề tài "*Mô hình kinh doanh và sản xuất trà Hoa Cúc và các sản phẩm chiết xuất từ Hoa Cúc*" của nhóm SV lớp QTK14.1; cuộc thi sáng tạo xe sinh thái; sáng tạo xe lăn tự điều khiển cho người khuyết tật đều được đánh giá cao ở các cuộc thi trong nước. Đặc biệt, sân chơi Sáng tạo Robocon đã trở thành truyền thống của Nhà trường, sân chơi bổ ích cho các thế hệ SV, không chỉ tạo ra niềm đam mê nghiên cứu, sáng tạo khoa học cho SV, mà còn trở thành động lực, mục tiêu phấn đấu của SV, với kết quả Vô địch cuộc thi sáng tạo Robocon khu vực châu Á Thái bình Dương năm 2015 và nhiều giải cao trong các cuộc thi sáng tạo Robocon các

năm từ 2015 đến nay. Trong đợt dịch Covid vừa qua, một nhóm SV khoa Công nghệ Thông tin đã sáng chế ra máy rửa tay sát khuẩn tự động, tặng các khoa, phòng, ban trong toàn trường; SV khoa Công nghệ Hóa và Môi trường tự chế nước rửa tay sát khuẩn tặng cho cán bộ, giảng viên, SV toàn trường; tập thể cán bộ, giảng viên và SV khoa Công nghệ May thời trang đã may những chiếc khẩu trang kháng khuẩn dành tặng cán bộ, giảng viên, SV và người lao động tự do trong khu vực gần trường...

Bên cạnh đó, truyền thống yêu nước của dân tộc được SV Nhà trường phát huy và thể hiện dưới nhiều hình thức đa dạng, bằng những hoạt động thiết thực như: *Tìm hiểu lịch sử dân tộc; Uống nước nhớ nguồn; Đền ơn đáp nghĩa; Xây nhà tình thương, nhà tình nghĩa; Hiến máu nhân đạo; phong trào SV tình nguyện; chiến dịch mùa hè xanh...* Trong những năm qua, các hoạt động này diễn ra sôi nổi, thu hút được đông đảo đoàn viên, thanh niên tham gia và nhiều SV đã trưởng thành từ các phong trào đó. Qua những hoạt động thực tiễn, SV càng nhận thức sâu sắc hơn nghĩa vụ và trách nhiệm của mình với quê hương, đất nước; dạy cho SV biết yêu thương, chia sẻ những đau thương mất mát của những mảnh đời nghèo khó, thiết thời; đồng thời, góp phần quan trọng vào việc nâng cao YTCT đúng đắn, nâng cao lòng yêu nước, thương dân, trách nhiệm với dân tộc trong SV.

- *Hoạt động phong trào, tham gia câu lạc bộ, hoạt động xã hội*: Phần lớn SV nhà trường đều tích cực tham gia các phong trào do Đoàn, Hội phát động, phát huy tốt tính tích cực xã hội. Đây là những phong trào ra đời từ thực tiễn hoạt động của SV, bắt đầu từ những hoạt động xã hội như: hưởng ứng, tham gia công tác "*Đền ơn đáp nghĩa, Uống nước nhớ nguồn*", nhận chăm sóc các gia đình thương binh liệt sĩ, Bà mẹ Việt Nam anh hùng, Thắp nến tri ân các anh hùng liệt sĩ nhân Ngày 27/7 hàng năm... đến các: Chiến dịch xã hội hè, Ánh sáng văn hóa hè.

Hội SV Nhà trường tích cực phối hợp với Đoàn Thanh niên phát động và tổ chức sâu rộng phong trào "*SV tình nguyện*", cuộc vận động "*Tuổi trẻ Hưng Yên xung kích, tình nguyện tham gia giữ gìn trật tự, an toàn giao thông*", hay phong trào "*Tuổi trẻ Trường ĐHSP Kỹ thuật Hưng Yên với các hoạt động tình nguyện vì cộng đồng*" - Với khẩu hiệu: "*Tình nguyện hiệu quả, thiết thực, sáng tạo, an toàn*"; Đoàn Trường cùng Khoa Công nghệ Hóa và Môi trường kết hợp với Đoàn Trường THPT Nam Khoái Châu tiến hành "*Chiến dịch World Cleanup Day*", với 2 buổi ra quân đã tiến hành dọn dẹp, phân loại rác, thu gom rác thải và tuyên truyền cách phân loại rác thải cho SV, học sinh trong trường và nhân dân ở các khu vực lân cận. Phong trào được đánh giá là có đóng góp tích cực trong việc phát triển KT-XH tại các địa phương. Hoạt động "*Hiến máu nhân đạo*" của SV nhà trường cũng được đánh giá rất cao. Hàng năm, Đoàn Thanh niên nhà trường kết hợp với Bệnh viện Quân đội 108 tổ chức từ 2-3 đợt *Hiến máu tình nguyện* và mỗi đợt thu được hơn 2.000 đơn vị máu. Đến nay, SV nhà trường không chỉ là người trực tiếp hiến máu mà đã trở thành lực lượng vận động hiến máu hiệu quả.

Phong trào SV tình nguyện thực sự đã mang lại kết quả nhiều mặt, thúc đẩy tính tích cực, hiệu quả sự phát triển kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội...; đồng thời giúp SV được rèn luyện, được đóng góp sức mình, thể hiện trách nhiệm của mình: sống có hoài bão, lí tưởng và không ngừng nâng cao YTCT để trưởng thành.

2.2.2. Một số hạn chế

Bên cạnh những mặt tích cực nêu trên, những năm qua, trong SV vẫn còn tồn tại những vấn đề mà nhà trường - gia đình - xã hội phải quan tâm, lo lắng. Do bị tác động bởi mặt trái của cơ chế thị trường nên trong SV vẫn có hiện tượng suy thoái về đạo đức, tư tưởng chính trị. Một bộ phận nhỏ SV có lối sống không lành mạnh, buông thả, sa vào các tệ nạn xã hội; họ có quan tâm đến các vấn đề chính trị - xã hội nhưng không hiểu biết đúng đắn hoặc có nhiều nhận thức sai lệch về tình hình kinh tế, chính trị, xã hội của đất nước, ít quan tâm đến các vấn đề chung, bàng quan với thời cuộc.

Theo kết quả nghiên cứu, vẫn còn có những SV tỏ rõ quan điểm không quan tâm hoặc không tin tưởng vào đường lối đổi mới của đất nước; không quan tâm hay chưa bao giờ quan tâm đến các Nghị quyết của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước liên quan đến SV và thế hệ trẻ; có những SV tỏ rõ quan điểm không muốn trở thành đảng viên. Với câu hỏi: *Bạn có mong muốn trở thành đảng viên không?*, con số trả lời không muốn chỉ chiếm từ 3-5% nhưng cũng đủ để thấy vẫn còn một bộ phận SV nhà trường vẫn rất thờ ơ với thời cuộc. Hay với câu hỏi: *SV trường ta hiện nay có thái độ học tập thế nào?*, vẫn còn 7,6% số SV được hỏi trả lời không chịu học, thậm chí 2% được hỏi bỏ trống không biết mình học tập như thế nào; hay câu hỏi về *mục đích học tập của SV hiện nay*, vẫn còn 5% học vì lí do khác ngoài mục đích có nghề nghiệp và phục vụ đất nước; vẫn còn tình trạng đi học muộn trong SV... điều này cho thấy ý thức về học tập, rèn luyện của SV còn hạn chế. Vẫn còn có một vài SV cho rằng hiện tượng cúng bái, bói toán hiện nay là cần thiết. Với câu hỏi: *Theo bạn, hiện tượng cúng bái, bói toán hiện nay có chiều hướng phát triển không? Bạn đánh giá như thế nào?* Câu trả lời: Cần lên án, phê phán chiếm 32%; bình thường 43,4%; cần thiết 5,8%; khó trả lời 18,8%; như vậy cho thấy, một bộ phận SV chưa có thế giới quan khoa học đúng đắn. Bên cạnh đó, do ảnh

hưởng của lối sống thực dụng, SV có xu hướng sống hưởng thụ, chuộng giá trị vật chất, đề cao sức mạnh của đồng tiền, đua đòi ăn chơi, tiêu xài hoang phí vượt quá khả năng của gia đình và thu nhập của cá nhân. Vẫn còn một bộ phận SV không tham gia các hoạt động xã hội, ngày càng xa rời các hoạt động phong trào. Theo kết quả điều tra, vẫn còn 5% SV được hỏi không tham gia sinh hoạt đoàn thể ở lớp cũng như ở trường.

Từ những hạn chế, bất cập về YTCT của SV nhà trường hiện nay, việc đề ra những giải pháp khoa học, đúng đắn để nâng cao YTCT của SV là vô cùng cần thiết và cấp bách.

2.3. Một số giải pháp nâng cao ý thức chính trị cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Hưng Yên trong bối cảnh hiện nay

2.3.1. Nâng cao ý thức chính trị cho sinh viên phải được coi là nhiệm vụ quan trọng, là xây dựng thế hệ con người mới, phát triển toàn diện, kế tục trung thành xuất sắc sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc

Thực tiễn yêu cầu của sự nghiệp CNH, HĐH xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa và quá trình hội nhập kinh tế quốc tế không chỉ là cơ hội mà còn là thách thức đối với khả năng thực tế của SV. Bởi lẽ, trong xu hướng khu vực hóa, toàn cầu hóa về kinh tế và các lĩnh vực xã hội khác, sự bùng nổ về thông tin, mở rộng giao lưu quốc tế và chủ động hội nhập kinh tế đặt ra thách thức lớn đối với SV nói chung, SV Trường ĐHSPT Kỹ thuật Hưng Yên nói riêng. Đó là không phai nhạt về lí tưởng, các giá trị truyền thống dân tộc, truyền thống cách mạng, mà còn phải kế thừa, giữ vững bản sắc văn hóa dân tộc trong giao lưu, hội nhập quốc tế và tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại phát huy các giá trị truyền thống đó.

Các thế lực thù địch tăng cường thực hiện “diễn biến hòa bình” thông qua hoạt động lợi dụng vấn đề tôn giáo, dân tộc, nhân quyền với mục đích phá hoại cách mạng Việt Nam đang diễn ra gay gắt; sự phân hóa giàu - nghèo, sự tha hóa về đạo đức, lối sống, tình trạng tham nhũng của một bộ phận cán bộ đảng viên, những hiện tượng tiêu cực trong xã hội, tệ nạn xã hội... đang tác động rất phức tạp đến SV, ảnh hưởng tiêu cực đến YTCT và ý chí phấn đấu của SV nói chung, SV nhà trường nói riêng.

Đứng trước tình hình đó, Trường ĐHSPT Kỹ thuật Hưng Yên đưa ra phương châm hành động không chỉ cho SV mà còn là phương châm hành động của mỗi cán bộ giảng viên nhà trường, tất cả với mục tiêu giáo dục con người mới “vừa hồng” “vừa chuyên”, đáp ứng được yêu cầu của sự nghiệp CNH, HĐH đất nước. Phương châm đó là: “*Nhân đức nhân tài, nhân trí thức - Sáng tạo tương lai phục vụ nhân dân*”; qua đây cho thấy, việc giáo dục YTCT cho SV luôn được các cấp Ủy đảng và nhà trường chú trọng và được coi là một mặt không thể thiếu ngoài giáo dục chuyên môn, nghề nghiệp.

2.3.2. Đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị tư tưởng, chú trọng giáo dục các môn lí luận chính trị

Hiện nay, tình hình thế giới diễn biến vô cùng phức tạp, chủ nghĩa xã hội đang đứng trước vô vàn khó khăn, thử thách, các thế lực không ngừng đẩy mạnh âm mưu chống phá Đảng và Nhà nước ta. Do đó, giáo dục chính trị tư tưởng có vai trò cực kì quan trọng nhằm nâng cao YTCT cho SV. Trong giáo dục YTCT, trước hết cần tăng cường giáo dục các môn khoa học lí luận chính trị của chủ nghĩa Mác - Lênin. Đây là các môn học nhằm xây dựng thế giới quan khoa học và nhân sinh quan cách mạng cho SV. Đảng ta đã khẳng định: “*Đảng lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho mọi hành động*” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2011, tr 45). Do đó, công tác giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh cho thế hệ trẻ là rất quan trọng, nhằm nâng cao nhận thức chính trị và góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục: “*đào tạo con người Việt Nam phát triển toàn diện, có đạo đức, tri thức, sức khỏe, thẩm mỹ và nghề nghiệp, trung thành với lí tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; hình thành và bồi dưỡng nhân cách, phẩm chất và năng lực công dân, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*” (Quốc hội, 2014, tr 32).

2.3.3. Phát huy và tăng cường vai trò của các tổ chức đoàn thể trong nhà trường

Để thực hiện tốt việc nâng cao YTCT cho SV, đòi hỏi các tổ chức đoàn thể trong nhà trường (Đảng ủy, Phòng Công tác SV, Đoàn Thanh niên, Hội SV...) phải phối kết hợp chặt chẽ với nhau nhằm quán triệt thường xuyên các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, của Trung ương Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đến SV; phổ biến các nội dung cần thiết về chính sách, pháp luật của Nhà nước, nội quy, quy chế học đường. Đồng thời, đẩy mạnh công tác giới thiệu và tuyên truyền các phong trào Đoàn, Hội để lôi cuốn đông đảo SV tham gia, tạo môi trường xã hội lành mạnh để SV thể hiện tài năng và có hướng phấn đấu.

Đoàn Thanh niên nhà trường cần phối hợp với các đơn vị, phòng, ban, tổ chức thường xuyên cho SV tham gia các hoạt động lễ hội truyền thống, tổ chức các chuyến đi về nguồn, chiến dịch tình nguyện mùa hè xanh, tổ chức nhiều hơn nữa các phong trào và các đợt sinh hoạt chính trị. Mục tiêu của những hoạt động này là nâng cao tư tưởng chính trị, bên cạnh trang bị kiến thức chuyên môn giúp SV có hành trang tri thức và bản lĩnh chính trị, vững bước vào đời.

2.3.4. Xây dựng môi trường đại học lành mạnh, tạo điều kiện về cơ sở vật chất cho sinh viên học tập, rèn luyện phẩm chất đạo đức và bản lĩnh chính trị

Đặc điểm và quy luật của giáo dục YTCT là tạo ra dư luận, bằng dư luận và thông qua dư luận xã hội lành mạnh có thể điều chỉnh được nhận thức, thái độ, hành vi của mỗi con người. Vì vậy, việc xây dựng môi trường đại học lành mạnh để giáo dục YTCT cho SV là một trong những giải pháp quan trọng hiện nay. Chẳng hạn, Đoàn Thanh niên, Hội SV nhà trường kết hợp với Khoa Lí luận chính trị tổ chức các cuộc thi *Tìm hiểu các môn khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; Sân chơi Sáng tạo Robocon* được Nhà trường đầu tư xây dựng để SV có cơ hội thể hiện tài năng của mình; *Câu lạc bộ trình diễn thời trang* được đầu tư tạo điều kiện cho SV tham gia các buổi trình diễn và thể hiện các bộ trang phục do SV tự thiết kế; *Cuộc thi Vui cùng IT* được thầy trò khoa Công nghệ thông tin tổ chức hàng năm... Những hoạt động thực tiễn này góp phần tạo cho SV tính tự chủ, tự lập trong rèn luyện năng lực bản thân; từ đó, có ý thức, trách nhiệm hơn với bản thân, gia đình và xã hội.

2.3.5. Đề cao vai trò tự giáo dục, bồi dưỡng lí tưởng cách mạng của sinh viên

Tự giáo dục là quá trình hoạt động có mục đích, có ý thức của SV hướng vào phát triển và hoàn thiện những phẩm chất, nhân cách, đạo đức cách mạng; đồng thời, đấu tranh loại trừ những gì không phù hợp với lí tưởng của SV, những thói hư, tật xấu... có ảnh hưởng đến chuẩn mực xã hội, lí tưởng cao đẹp của tuổi trẻ. Giáo dục làm cho SV có nhận thức đúng đắn, tự giáo dục là yếu tố căn bản chuyển hóa nhận thức thành hành động, ý chí, lí tưởng sống của SV. Công tác giáo dục YTCT, lí tưởng cách mạng chỉ phát huy hiệu quả khi SV ý thức được trách nhiệm và nghĩa vụ của bản thân; ý thức được sự cần thiết phải tu dưỡng, rèn luyện, trau dồi phẩm chất đạo đức, lối sống. Thông qua tự giáo dục, ý thức tự giác của SV, những định hướng giá trị vốn tồn tại với tư cách là nhu cầu khách quan của xã hội được chuyển hóa thành niềm tin, ước mơ, hoài bão, lí tưởng, thành hành động cụ thể trong học tập, công tác, trong lời nói, việc làm của tuổi trẻ và quyết tâm suốt đời phấn đấu cho mục tiêu, lí tưởng đó.

3. Kết luận

Giáo dục YTCT cho SV là một bộ phận trong công tác tư tưởng của Đảng nói chung và GD-ĐT ở các trường đại học, cao đẳng nói riêng. Vấn đề cốt yếu trong giáo dục YTCT cho SV nước ta và SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Hưng Yên hiện nay là phải giáo dục lí tưởng xã hội chủ nghĩa, xây dựng con người Việt Nam mới có nhân cách sống cao đẹp, sống nhân văn, nhân ái, có ý thức xây dựng và bảo vệ giai cấp công nhân, nhân dân lao động, bảo vệ những thành quả cách mạng mà biết bao thế hệ cha anh không tiếc máu xương giành được.

SV Việt Nam nói chung, SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Hưng Yên nói riêng là những thế hệ kế tục sự nghiệp cách mạng, là tầng lớp trí thức chủ yếu, một trong những nguồn lực quan trọng góp phần vào việc thực hiện thành công sự nghiệp CNH, HĐH đất nước. Do vậy, trong giai đoạn hiện nay, bên cạnh việc giáo dục những kiến thức chuyên môn để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của quá trình hội nhập quốc tế, gắn với nền kinh tế tri thức, thì việc giáo dục nâng cao YTCT, khắc phục những hạn chế về mặt tư tưởng chính trị cho SV là yếu tố không thể thiếu trong đào tạo và rèn luyện các thế hệ thanh niên mới vừa “hồng” vừa “chuyên”.

Tài liệu tham khảo

- Đảng Cộng sản Việt Nam (2011). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh (1996). *Mấy vấn đề về chủ nghĩa Mác - Lênin trong giai đoạn hiện nay*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Nguyễn Văn Thuận (2019). *Vai trò của giáo dục ý thức chính trị đối với sinh viên Việt Nam hiện nay*. Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt tháng 7, tr 278-280.
- Phạm Đình Nghiệp (2000). *Giáo dục tư tưởng cách mạng cho thế hệ trẻ Việt Nam trong tình hình mới*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Phạm Quốc Hương (2017). *Một số vấn đề đặt ra đối với việc giáo dục ý thức chính trị cho sinh viên ở Tây Nguyên hiện nay*. Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt kì 3 tháng 8, tr 242-245.
- Phan Thị Phương Anh, Trần Thị Như Tuyên (2017). *Thực trạng công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên hiện nay và một số giải pháp mang tính định hướng*. Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Cần Thơ, tập 48, tr 13-19.
- Quốc hội (2014). *Luật Giáo dục (sửa đổi, bổ sung năm 2009)*. NXB Lao động - Xã hội.
- Tạ Thu Huyền (2017). *Giáo dục ý thức chính trị cho sinh viên hiện nay - Nội dung và phương pháp*. Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt kì 3 tháng 8, tr 238-241; 234.
- Tạ Thùy Dương (2017). *Nhận thức về nội dung và hình thức cơ bản của việc giáo dục ý thức chính trị cho sinh viên Việt Nam giai đoạn hiện nay*. Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt tháng 5, tr 129-131.